

Patiëntveilige vrijheidsbeperking met hulp van:

- **De 1-2-3-4 regel om het traumatisch karakter van de vrijheidsbeperking te milderen**
 1. Doe aan zelfreflectie bij iedere tussenstap.
 2. Vertoon een besluitvaardig leiderschap dat toelaat om van elkaar te leren.
 3. Hou continu de communicatie open met de patiënt en uw medewerkers en neem tijd om de actie te bespreken.
 4. Volg de aangeleerde procedure met de beschreven supervisie, taakverdeling en evaluatiemomenten.

- **De 2-3-4-5 regel om te anticiperen op de echte problemen**
 2. Hou de infrastructuur om af te zonderen continu klaar en voorzie de nodige collega's vooraleer de vrijheidsbeperking aan te vatten.
 3. Verwoord voor de uitvoering alle processtappen en declameer deze duidelijk aan de patiënt en medewerkers tijdens de uitvoering . Neem uw tijd voor de nabespreking .
 4. Controleer regelmatig de kennis van de afzonderingsprocedure , train de medewerkers in communicatie- en afzonderingstechnieken en motiveer ze om van elkaar te leren.
 5. Herbekijk jaarlijks de procedure op basis van de uitgevoerde vrijheidsbeperkingen. Evalueer kritisch de taakverdeling, de rol van de leider en de checklistitems.

MILDEREN																	
Rijlabels	F1	F2	F3	F4	F5	F6	F7	F8	F9	F10	F11	F12	F13	Tot	%		
Andere																	
(leeg)																	
communicatie	2	1	4			3	3	4	2	2	3	4	1	29			
(na)bespreking patiënt		1	3			1	2	3		1	1	2	1	15	12%		
(de)-briefing teamleden	2					1	1		1	1	1	1		8	7%		
nabespreking team								1	1			1		3	2%		
bespreking artsen			1									1		2			
besluitvorming						1								1			
(leeg)																	
Escalatie																	
(leeg)																	
Motivatie	1														1		
zelfvertrouwen teamleden	1														1		
opleiding	3	2	1	1	1	1	1	1	3					1	15		
leiderschap	2			1		1	1		1					6	5%		
van elkaar leren		1	1					1	2				1	6	5%		
procedures		1			1										2		
crisisontwikkelingsmodel	1														1		
(leeg)																	
procedures	2	6	5	8	5	3	3	4	4	4	3	3	4	54			
leiderschap/supervisie voorzien		3	1	2	1		1	1	1	2	2	2	1	17	14%		
taakverdeling			3	3	2	2	2	1	1					2	16	13%	
opmaak en evaluatie	2	2	1	2	1	1		2		1	1				13	11%	
toepassen		1								2	1		1	1	6	5%	
controle checklist				1	1										2		
(leeg)																	
reflectie	3	2		3	1				3	1	1	2	1	1	1	19	
zelfreflectie	2	1		3	1				3	1	1	2	1	1	1	17	14%
STOP-DENK	1	1														2	
(leeg)																	
voorzieningen	1						1	1								3	
infrastructuur	1						1								2		
bestaffing								1								1	
Tot	12	11	10	12	7	8	11	10	10	8	7	8	7	121	88%		

- De 1-2-3-4 regel om het traumatisch karakter van de vrijheidsbeperking te milderen
 1. Doe aan zelfreflectie bij iedere tussenstap.
 2. Vertoon een besluitvaardig leiderschap dat toelaat om van elkaar te leren.
 3. Hou continu de communicatie open met de patiënt en uw medewerkers en neem tijd om de actie te bespreken.
 4. Volg de aangeleerde procedure met de beschreven supervisie, taakverdeling en evaluatiemomenten.

ANTICIPEREN															
Rijlabels	F1	F2	F3	F4	F5	F6	F7	F8	F9	F10	F11	F12	F13	TOT	%
Andere			1											1	
sressbestendigheid personeel (leeg)			1											1	
communicatie	5	4	1		1		5	1		3	7	6	4	37	
(de)-briefing teamleden	2	4								1	2	2		11	5%
(na)bespreking patiënt	2		1		1		4	1			1	1		11	5%
nabespreking team							1			2		1	4	8	4%
bespreking artsen											4	1		5	
besluitvorming (leeg)	1											1		2	
opleiding	9	4	10	6		1	9	2	1			3	2	47	
communicatietechnieken	1		8				5	1				2		17	8%
van elkaar leren	4						2	1					2	9	4%
procedures	3	2	1				1		1			1		9	4%
afzonderingstechniek				5			1							6	3%
leiderschap	1	2				1								4	
crisisontwikkelingsmodel			1											1	
werkwijze andere afdelingen (leeg)				1										1	
procedures	4	7	4	17	20	11	1	9	11	6	8	5	6	109	
opmaak en evaluatie	4	1	1	6	9	5		4		1	4	3	3	41	19%
toepassen			1		6	3		3	2	1	3		2	21	10%
taakverdeling		1	1	6	2			1	5				1	17	8%
controle checklist		3	1	4	1	2		1		2				14	6%
leiderschap/supervisie voorzien	1			1	2	1	1		4	1	1	1		13	6%
communicatie (leeg)		1								1		1		3	
reflectie		1			1			3						5	
zelfreflectie		1			1			2						4	
STOP-DENK (leeg)								1						1	
voorzieningen	2	1		1	2		1	3	5	1	1			17	
infrastructuur				1	1			2	4					8	4%
bestaffing	1				1		1	1	1	1	1			7	3%
roostering	1	1												2	
TOT	20	17	16	24	24	12	16	18	17	10	16	14	12	216	89%

- **De 2-3-4-5 regel om te anticiperen op de echte problemen**
 2. Hou de infrastructuur om af te zonderen continu klaar en voorzie de nodige collega's vooraleer de vrijheidsbeperking aan te vatten.
 3. Verwoord voor de uitvoering elke processtap en declameer deze duidelijk tijdens de uitvoering ten aanzien van de patiënt en medewerkers . Neem uw tijd voor de nabespreking .
 4. Controleer regelmatig de kennis van de afzonderingsprocedure , train de medewerkers in communicatie- en afzonderingstechnieken en motiveer ze om van elkaar te leren.
 5. Herbekijk jaarlijks de procedure op basis van de uitgevoerde vrijheidsbeperkingen. Evalueer kritisch de taakverdeling, de rol van de leider en de checklistitems.

- **De 1-2-3-4 regel om het traumatisch karakter van de vrijheidsbeperking te milderen**
 1. **Doe aan zelfreflectie bij iedere tussenstap.**

zelfreflectie

F1, Verkeerd afzonderingsbesluit

Verpleging die zich niet goed voelt of zich afvraagt of de uit te voeren handelingen wel moreel correct zijn naar een andere plaats brengen en er als collega's mee praten.

zelfvertrouwen vergroten bij teamleden zodat her evalueren en opnieuw beslissingen nemen.
Afspraken bij sturen. - contact houden met patiënt, en praten. - blijven signalen observeren en het beeld tov de patiënt aanpassen

F2, Onduidelijke afzonderingsafspraken

Zelfreflectie

F4, Hommeles onderweg

Gezond verstand gebruiken en zorgen voor eigen veiligheid. Indien noig hulp inroepen iemand die wel goed bekend is met de technieken neemt de leiding en coacht de anderen.

Zelfreflectie en communicatie

F5, Kamer niet klaar

Reflectie

F7, Ondermaatse communicatie met patiënt (afzondering)

Alert zijn voor het comfort van patiënt. Overnemen wanneer iemand niet meer professioneel kan handelen o.w.v. welke reden dan ook.

Communicatie en zelfreflectie

Reflectie in team

F8, Slecht toezicht

Reflectie en communicatie

F9, Slechte briefing

Goed referentie kader er op na houden en hier dagelijks mee aftoetsen.

F10, incorrecte rapporten

*** Respectvolle bejegening**

Als iemand ziet dat personeelslid het moeilijk heeft, dit melden aan leidinggevende zodat die kan opvolgen en de nodige tijd voor de debriefing maken.

F11, Eindbeslissing (timing+communicatie)

Communicatie en zelfreflectie

F12, Ondermaatse reïntegratieafspraken

Zelfreflectie en communicatie

F13, Slechte nabespreking

Zelfreflectie

- **De 1-2-3-4 regel om het traumatisch karakter van de vrijheidsbeperking te milderen**

1. Doe aan zelfreflectie bij iedere tussenstap.

2. Vertoon een besluitvaardig leiderschap dat toelaat om van elkaar te leren.

leiderschap

F1, Verkeerd afzonderingsbesluit

Iemand die de leiding neemt en ter plaatse beslissingen durft nemen.

zelfvertrouwen vergroten bij teamleden zodat her evalueren en opnieuw beslissingen nemen.

Afspraken bij sturen. - contact houden met patiënt, en praten. - blijven signalen observeren en het beeld tov de patiënt aanpassen

F4, Hommeles onderweg

Goed leiderschap

F6, Discomfortabele bejegening

* Coördinatie

F7, Ondermaatse communicatie met patiënt (afzondering)

Een assertieve leider kan teamleden aanspreken en terugroepen wanneer zij niet goed functioneren bij het afzonderen. Men dient dit wel correct te doen en ook hier achteraf voldoende tijd te nemen om te kaderen.

F9, Slechte briefing

Goed leiderschap

van elkaar leren

F2, Onduidelijke afzonderingsafspraken

Goede nabespreking met aandacht voor leerpunten (en concrete acties)

F3, Gebrekkige bespreking met patiënt (beslissing)

het goede voorbeeld geven aan u collega's en dit altijd doen bij een afzondering, terwijl zij dit kunnen meevolgen en hieruit leren.

F8, Slecht toezicht

Blijven werken aan teambuilding en een veilige team waardat problemen "fouten" en/of te korte kunnen gecommuniceerd worden, zodat continue herstellen mogelijk blijft.

F9, Slechte briefing

Communicatie: elkaar erop wijzen

Elkaar aanspreken hierop

F13, Slechte nabespreking

Als dit vergeten wordt, moet men elkaar hier attent op maken.

- **De 1-2-3-4 regel om het traumatisch karakter van de vrijheidsbeperking te milderen**

1. Doe aan zelfreflectie bij iedere tussenstap.

2. Vertoon een besluitvaardig leiderschap dat toelaat om van elkaar te leren.

3. Hou continu de communicatie open met de patiënt en uw medewerkers en neem tijd om de actie te bespreken.

(de)-briefing teamleden

F1, Verkeerd afzonderingsbesluit

Debriefing

Goede communicatie tussen de aanwezige zorgverleners

F6, Discomfortabele bejegening

Zorgeenheden informeren en om hulp vragen

F7, Ondermaatse communicatie met patiënt (afzondering)

Probleem aangeven bij debriefing, kijken wat er hersteld kan worden - functie en structuur en doel van de debriefing bekijken en visie rond maken

F9, Slechte briefing

Zorgen dat de andere dienstdoende zorgverleners ook op de hoogte zijn van de afzondering, zodat ook zij kunnen zorgen voor een goed toezicht.

F10, incorrecte rapporten

Ingrijpen en aanvullen van de overdracht indien je merkt dat collega dit onvoldoende doet.

F11, Eindbeslissing (timing+communicatie)

overleggen binnen het team.

F12, Ondermaatse reïntegratieafspraken

opzoek gaan naar de gemaakte afspraken, dan communiceren met alle betrokkene

(na)bespreking patiënt

F2, Onduidelijke afzonderingsafspraken

Goede communicatie richting patiënt en verpleegkundigen.

F3, Gebrekkige bespreking met patiënt (beslissing)

Duidelijk praten met patiënt.

Nadien toch nog een bespreking met de patiënt houden

Patiënt toch informeren. Achteraf terug opnemen en uitleggen.

F6, Discomfortabele bejegening

Goede communicatie naar patiënt.

F7, Ondermaatse communicatie met patiënt (afzondering)

Nadien een gesprek voeren met de patiënt.

Praten, alert zijn wat er in de ruimte gebeurt via o.a. camera's, om het kwartier of half uur bij patiënt komen en echt niet langer. Meer dan een half uur zorgt voor "ik word hier vergeten" gevoel.

F8, Slecht toezicht

Op vaste/regelmatige basis tot bij de patiënt gaan.

Patiënt staat centraal. Goede communicatie is erg belangrijk om het vertrouwen van de patiënt niet te schaden in zulke moeilijke situaties.

Wanneer de strikte timing niet gehaald wordt kan men beter alsnog in contact treden dan wel te wachten op een volgend moment.

F10, incorrecte rapporten

besprek met patiënt en zijn ervaringen bevraging indien mogelijk

F11, Eindbeslissing (timing+communicatie)

Overleggen met de patiënt

F12, Ondermaatse reïntegratieafspraken

Gesprek met de patiënt.

Medepatiënten op tijd op de hoogte brengen wanneer betrokken patiënt terug op de afdeling komt (afhankelijk van de situatie)

F13, Slechte nabespreking

Eventueel telefonisch contact met erg betrokken familie om deze onmiddelijk op de hoogte te stellen van de afzondering van hun familielid.

besluitvorming

F6, Discomfortabele bejegening

- communiceren en handelen

bespreking artsen

F3, Gebrekkige bespreking met patiënt (beslissing)

Overleggen met dokter of eindverantwoordelijke persoon of hoogste persoon in rang op dat moment.

F11, Eindbeslissing (timing+communicatie)

Leidinggevende volgt op en neemt initiatief om arts aan te spreken.

nabespreking team

F8, Slecht toezicht

Goede nabespreking met aandacht voor verbeterpunten.

F9, Slechte briefing

OK of niet ok openheid behouden waardat teamleden elkaar op een opbouwende manier hierop aangesproken kunnen worden

F12, Ondermaatse reïntegratieafspraken

Overleg binnen team

- **De 1-2-3-4 regel om het traumatisch karakter van de vrijheidsbeperking te milderen**

1. Doe aan zelfreflectie bij iedere tussenstap.

2. Vertoon een besluitvaardig leiderschap dat toelaat om van elkaar te leren.

3. Hou continu de communicatie open met de patiënt en uw medewerkers en neem tijd om de actie te bespreken.

4. Volg de aangeleerde procedure met de beschreven supervisie, taakverdeling en evaluatiemomenten.

leiderschap/supervisie voorzien

F2, Onduidelijke afzonderingsafspraken

1 leiding gevende kiezen die beslist.

Iemand die de leiding neemt en de afspraken direct bijstuurt

Iemand die leiding neemt en de anderen aanstuurt.

F3, Gebrekkige bespreking met patiënt (beslissing)

Goede begeleiding door leidinggevende

F4, Hommeles onderweg

Coördinatie

Zorgen dat centrale persoon coördineert

F5, Kamer niet klaar

Personeel onmiddellijk aanspreken, goed leiderschap
F7, Ondermaatse communicatie met patiënt (afzondering)

Coördinatie

F8, Slecht toezicht

De verantwoordelijke hiervoor moet dan zijn verantwoordelijkheid nemen en de procedures die hiervoor zijn opvolgen. Dit moet een prioriteit zijn.

F9, Slechte briefing

Personeel onmiddellijk aanspreken Goed leiderschap

F10, incorrecte rapporten

Iemand die de communicatie op dienst aanstuurt en de overdracht (briefings) en rapportage mee opvolgt en bijstuurt.

Leidinggevende spreekt personeel aan op tekortkomingen en plant concrete verbeteracties

F11, Eindbeslissing (timing+communicatie)

Leidinggevende coördineert communicatie rond betrokken patiënt.

Verantwoordelijken tijdig aanspreken over de noodzaak van het inschatten van de beëindiging van de afzondering.

F12, Ondermaatse reïntegratieafspraken

Leidinggevende volgt op en neemt coördinerende rol op zich

Verantwoordelijke voor die jongere dient dat op dat moment goed op te volgen en hierin de leiding te nemen.

F13, Slechte nabespreking

Leidinggevende volgt op en coördineert

opmaak en evaluatie

F1, Verkeerd afzonderingsbesluit

de-escalerende gespreksvoering, zelfbeschikkingscontract, ...

Protocol duidelijk en gemakkelijk leesbaar.

F2, Onduidelijke afzonderingsafspraken

éénduidige afspraken en communicatie

Procedures herbekijken

F3, Gebrekkige bespreking met patiënt (beslissing)

Zelfreflectie en procedures herbekijken

F4, Hommeles onderweg

Alle deuren sluiten, indien het zodanig uit de hand loopt het brandalarm induwen en iedereen evacueren. Niet aan tien dingen tegelijk denken; eerst aan veiligheid andere patienten en verpleging denken, dan aan het verhinderen van verdere escalaties.

Hulp inroepen van andere diensten/medewerkers die wel getraind zijn afzonderingstechnieken vb. crisis opname afdeling

F5, Kamer niet klaar

Zorgeenheden informeren en om hulp vragen

F6, Discomfortabele bejegening

De patiënt vasthouden en stilhouden tot alle objecten uit de ruimte zijn verwijderd. Zorgen dat er voldoende personeel is. Zolang de patiënt niet de vrijheid heeft om de situatie te laten escaleren is er een soort van veiligheid. Er moet echter wel gezorgd worden dat de patiënt voldoende vrijheid heeft en deze mag enkel tot het uiterste afgenomen worden als er geen andere veilige oplossingen zijn.

F8, Slecht toezicht

Dagelijkse evaluatie inplannen

Dubbel administratieve zaken minimaliseren. Nu: vb. iso-boek invullen en IDD het afzonderingsregistraties invullen

F10, incorrecte rapporten

Zorgen voor een goede briefing, duidelijke leiding en afspraken tijdens deze briefing.

F11, Eindbeslissing (timing+communicatie)

Spreek een timing af en kom deze na.

taakverdeling

F3, Gebrekkige bespreking met patiënt (beslissing)

één persoon neemt leiding

overname door een ander teamlid

Wanneer men in het gesprek vastloopt kan iemand anders alsnog overnemen. Of men voert het gesprek samen. Wanneer men merkt dat het gesprek niet plaatsvindt kan men dit alsnog opzetten. Zelfs wanneer communicatie geen baat heeft, is men verplicht van de beslissing mee te delen.

F4, Hommeles onderweg

Indien men de ruimte heeft kan de leider van de afzondering iemand opdragen om zich op de patiënten te richten of mogelijke gevaarlijke objecten onderweg te beveiligen of te verwijderen. Een goede communicatie en zelfzekere leider is hierbij noodzakelijk.

Personeel aanduiden om omgevingsfactoren te corrigeren. Toch zo goed mogelijk situatie terug onder controle te krijgen.

voldoende personeel inschakelen bij een afzondering + duidelijke instructies geven wie, waar (lichaamsdeel) ingrijpt bij crisis.

F5, Kamer niet klaar

Overmacht volhouden in een hoek van de afzonderingskamer terwijl een andere medewerker de problemen in orde brengt.

taken delegeren.

F6, Discomfortabele bejegening

Duidelijke taakverdeling bij de afzondering door iemand die de leiding neemt, iemand aanduiden die zorgt dat de afzonderingskamer in orde is.

taken delegeren. Overmacht volhouden in een hoek van de afzonderingskamer terwijl een andere medewerker te problemen in orde brengt.

F7, Ondermaatse communicatie met patiënt (afzondering)

1 verantwoordelijke hiervoor aanstellen.

Iemand aanduiden die de leiding neemt, en dit in de gaten houdt.

F8, Slecht toezicht

Goed afspreken bij de taakverdeling

F9, Slechte briefing

Onmiddellijk na afzondering afspraken hieromtrent maken. Wie doet wat !

F13, Slechte nabespreking

Afspreken met elkaar wie ouders op de hoogte brengt en hen hierin verder opvolgt

Bij afwezigheid van de verantwoordelijke zorgverlener, kan iemand anders dit op zich nemen.

toepassen

F2, Onduidelijke afzonderingsafspraken

Vooropgestelde signaleringsplannen raadplegen specifiek per patiënt en deze volgen.

F9, Slechte briefing

Protocol hanteren

Toch frequent de patiënt gaan observeren

F10, incorrecte rapporten

het is nooit te laat om een kritisch incident te bespreken. Ongeacht de reden waarom de nabespreking aanvankelijk niet plaatsvond, kan men dit gesprek terug opnemen met betrokkenen.

F12, Ondermaatse reïntegratieafspraken

Re-integratie laten uitvoeren ook al is het te laat.

F13, Slechte nabespreking

Alsnog de nabespreking doen.

- **De 2-3-4-5 regel om te anticiperen op de echte problemen**

2. Hou de infrastructuur om af te zonderen continu klaar en voorzie de nodige collega's vooraleer de vrijheidsbeperking aan te vatten.

bestaffing

F1, Verkeerd afzonderingsbesluit

Betere bestaffing om meer ruimte te creëren voor alternatieve

F5, Kamer niet klaar

Zorgen dat er voldoende personeel is

F7, Ondermaatse communicatie met patiënt (afzondering)

Voldoende bestaffing op dienst

F8, Slecht toezicht

* Procedure * Training * Voldoende bestaffing

F9, Slechte briefing

Voldoende bestaffing

F10, incorrecte rapporten

Bestaffingstekort

F11, Eindbeslissing (timing+communicatie)

Bestaffing

infrastructuur

F4, Hommeles onderweg

Indien mogelijk op voorhand infrastructuur aanpassen.

F5, Kamer niet klaar

Materiaal dicht bij afzonderingskamer vestigen zodat deze nog snel genomen is.

F8, Slecht toezicht

Een correcte werking van de iso-monitor en communicatiesysteem

Een degelijk opvolgingssysteem/aparatuur voorzien.

F9, Slechte briefing

Geen goede opvolgingsapparatuur

Mobiel camera systeem dat noodgedwongen kan gebruikt worden

Voldoende materiaal (bv:monitors) die ook naar behoren werken.

Zorgen meer personeel, voldoende materiaal (bv:monitors) die ook naar behoren werken.

roostering

F1, Verkeerd afzonderingsbesluit

toegezien wordt dat er een ervaren teamlid staat bij een recent gestarte vpk

F2, Onduidelijke afzonderingsafspraken

In de roostering rekening houden dat ervaren mensen en nieuwere medewerkers samenstaan en van elkaar kunnen leren

- **De 2-3-4-5 regel om te anticiperen op de echte problemen**
 2. Hou de infrastructuur om af te zonderen continu klaar en voorzie de nodige collega's vooraleer de vrijheidsbeperking aan te vatten.
 3. Verwoord voor de uitvoering elke processtap en declameer deze duidelijk tijdens de uitvoering ten aanzien van de patiënt en medewerkers. Neem uw tijd voor de nabespreking.

(de)-briefing teamleden

F1, Verkeerd afzonderingsbesluit

Goede informatie en communicatie

Zorgen dat er een goede communicatie is naar alle teamleden. Overleg met teamleden moet duidelijk.

F2, Onduidelijke afzonderingsafspraken

Voldoende communiceren onder collega's

Goed afspreken met elkaar

In geval van bijstand deze voldoende informeren zonder de leiding uit handen te geven.

Overleg met anderen collega's/psychiater. De specifieke situatie bekijken.

F10, incorrecte rapporten

Debriefing

F11, Eindbeslissing (timing+communicatie)

Duidelijke en correcte briefing en evaluatie toestand van patiënt

Overleg op voorhand met alle collega's die betrokken zijn.

F12, Ondermaatse reïntegratieafspraken

Communicatie via briefing: indien een patiënt afgezonderd is bij wisselen van team dient dit een onderdeel te zijn in de briefing. Teamleden kunnen altijd naar uitleg vragen. Goede afspraken zijn duidelijk: wie, wat, waar, wanneer,...

Correct communiceren naar alle betrokken (therapeuten, leefgroepbegeleiding, medejongeren ...).

(na)bespreking patiënt

F1, Verkeerd afzonderingsbesluit

Als patiënt duidelijk communiceren met de verpleging over zijn gemoedstoestand zodat een inschatting eerlijk en correct verloopt.

Tegen de verpleging zeggen dat je je al beter voelt of dat je zelf denkt dat afzonderen echt niet nodig is, praten met de dokter over eventuele alternatieven (time-out, boksbal, gewoon een goed en emotioneel lang gesprek,...).

F3, Gebrekkige bespreking met patiënt (beslissing)

Als patiënt zelf zo goed mogelijk proberen te communiceren. Personeel en vooral verpleging screenen op stressbestendigheid.

F5, Kamer niet klaar

Goede communicatie naar patiënt.

F7, Ondermaatse communicatie met patiënt (afzondering)

Als patiënt meedelen dat de riemen te vast zitten. Personeel zou standaard moeten vragen hoe hard het aanvoelt (riemen). Bij iedere komst van verpleging in de ruimte vragen of patiënt naar toilet moet. Langdurig praten met de patiënt.

Communicatie en informatie bieden

Op verschillende momenten met patiënt voorafgelopen situatie evalueren en kijken hoe zijn of haar houding hierin verandert of hoe hij over de dingen denkt.

Training, informatie en communicatie

F8, Slecht toezicht

Praat met de patiënt.

F11, Eindbeslissing (timing+communicatie)

Eerst tot bij de patiënt gaan om de situatie in te schatten.

F12, Ondermaatse reïntegratieafspraken

incident wordt niet nabesproken met patiënt. Er vindt geen herstelgesprek plaats

besluitvorming

F1, Verkeerd afzonderingsbesluit

De-escalierend werken aanleren (crisisontwikkelingsmodel): preventieve aanpak overleg met collega's vooraleer over te gaan tot afzonderen

F12, Ondermaatse reïntegratieafspraken

Afspraken goed communiceren binnen het team.

• De 2-3-4-5 regel om te anticiperen op de echte problemen

- 2. Hou de infrastructuur om af te zonderen continu klaar en voorzie de nodige collega's vooraleer de vrijheidsbeperking aan te vatten.**
- 3. Verwoord voor de uitvoering elke processtap en declameer deze duidelijk tijdens de uitvoering ten aanzien van de patiënt en medewerkers . Neem uw tijd voor de nabespreking .**
- 4. Controleer regelmatig de kennis van de afzonderingsprocedure , train de medewerkers in communicatie- en afzonderingstechnieken en motiveer ze om van elkaar te leren.**

afzonderingstechniek

F4, Hommeles onderweg

opfrissingscursus agressie (hangrepen)

Training

Training in technieken

Training van vaardigheden

VTO: omgaan met agressie in de praktijk. Werkgroep agressie binnen de organisatie.

F7, Ondermaatse communicatie met patiënt (afzondering)

training, blijven herhalen van methodieken en technieken - oefenen, oefenen en oefenen

communicatietechnieken

F1, Verkeerd afzonderingsbesluit

training

F3, Gebrekkige bespreking met patiënt (beslissing)

inzetten op training, doorgedreven communicatie skills zijn noodzakelijk in de ggz, slecht nieuwsgesprek aan een geagiteerde patiënt is niet makkelijk, maar mag men niet uit de weg gaan. Oefenen met simulanten, reflecteren en herhalen.

korte en duidelijke boodschappen geven, belang hiervan in dynamo terug te laten komen Intern op zoek gaan naar installeren van methodi

mensen opleiden om zo goed mogelijk te communiceren op momenten dat het nog mogelijk is;

Specifieke communicatietechnieken in gesprek mbt afzondering

Training en stressbestendigheidopleidingen RVV opleidingen

training in communicatietechnieken

Training van het brengen van deze gesprekken. Bijscholingen over wat er verwacht wordt.

VTO communicatie technieken .

F7, Ondermaatse communicatie met patiënt (afzondering)

In crisissituatie is het soms noodzakelijk om te zwijgen tegen uw patiënt om extra agressie te voorkomen. In crisissituaties is het niet steeds haalbaar om aan de comfortnormen te voldoen door tegenwerking.

interview training in communicatie

interview training in gesprekstechnieken

Training!!! Ook naar communicatie.

Werkgroep bejegening binnen de organisatie. VTO: respectvol communiceren

F8, Slecht toezicht

Training van vaardigheden en technieken

F12, Ondermaatse reïntegratieafspraken

Nagaan of de afspraken duidelijk zijn voor de patiënt.

Training: bejegening, communicatie

leiderschap

F1, Verkeerd afzonderingsbesluit

Goed leiderschap

F2, Onduidelijke afzonderingsafspraken

1 leiding gevende die de beslissingen neemt en de afzondering coordineert.

Iemand die leiding neemt, eigen verantwoordelijkheid nemen

F6, Discomfortabele bejegening

Personeel onmiddellijk aanspreken, goed leiderschap

procedures

F1, Verkeerd afzonderingsbesluit

met nieuwe collega's procedure duidelijk overlopen interview mbt moeilijke casussen

Procedures kennen!

Voldoende bijscholing - Stappenplan: voorwaarden om over te gaan tot afzondering

F2, Onduidelijke afzonderingsafspraken

Procedures en opleiding

Procedures kennen.

F3, Gebrekkige bespreking met patiënt (beslissing)

Training van vaardigheden van personeel op regelmatige basis

F7, Ondermaatse communicatie met patiënt (afzondering)

* Procedure * Training

F9, Slechte briefing

Procedure extra toelichten

F12, Ondermaatse reïntegratieafspraken

Procedures en training

van elkaar leren

F1, Verkeerd afzonderingsbesluit

casusbesprekingen en supervisie blijven doen

inzetten op vorming en begeleiding van nieuwe medewerkers. Niet enkel in de eerste maanden maar door de jaren heen begeleiden om blijvend kritisch te kijken naar het eigen handelen en de manier van werken op de afdeling.

leren van elkaar vergroten

mensen trainen in op voorhand situaties goed inschatten en juiste beslissingen nemen

F7, Ondermaatse communicatie met patiënt (afzondering)

bij het opdoen aan ervaring door veel afzonderingen te moeten uitvoeren, gaat dit met de tijd vlotter, je weet hoe en wat en kan daardoor meer met de bejegening en comfort bezig zijn.

Vaardigheidstraining, niet enkel praktisch maar ook met voldoende aandacht voor attitude

F8, Slecht toezicht

Wanneer een persoon zit met tegenoverdracht deze indien kan minder in contact laten komen met deze patiënt.

F13, Slechte nabespreking

Leidinggevende overlegt met mentor over nabespreking met familie

Vorming, training met ervaringsdeskundige + ethische reflectie

- **De 2-3-4-5 regel om te anticiperen op de echte problemen**
 - 2. Hou de infrastructuur om af te zonderen continu klaar en voorzie de nodige collega's vooraleer de vrijheidsbeperking aan te vatten.**
 - 3. Verwoord voor de uitvoering elke processtap en declameer deze duidelijk tijdens de uitvoering ten aanzien van de patiënt en medewerkers . Neem uw tijd voor de nabespreking .**
 - 4. Controleer regelmatig de kennis van de afzonderingsprocedure , train de medewerkers in communicatie- en afzonderingstechnieken en motiveer ze om van elkaar te leren.**
 - 5. Herbekijk jaarlijks de procedure op basis van de uitgevoerde vrijheidsbeperkingen. Evalueer kritisch de taakverdeling, de rol van de leider en de checklistitems.**

communicatie

F2, Onduidelijke afzonderingsafspraken

Teamafspraken op papier zetten (protocol) en regelmatig herhalen in werkvergaderingen

F10, incorrecte rapporten

Vaste tijdstippen voor overdracht voorzien tussen de verschillende posten. Duidelijke afspraken rond rapportage bij afzondering: wat wordt er wel/niet genoteerd? Intervisie voorzien met het team rond afzonderingen. Individueel gesprek tussen patiënt en verantwoordelijke verpleegkundige na afzondering.

F12, Ondermaatse reïntegratieafspraken

Registratie in het EPD over aanleiding, handeling en gemaakte afspraken.

controle checklist

F2, Onduidelijke afzonderingsafspraken

Aan iedere persoon die in het afzonderingsproces tussen komt navragen wat de afspraken zijn en zo controleren of iedereen goed geïnformeerd is en op dezelfde golflengte denkt. Een controle checklist inbouwen zodat alles gestructureerd en met zekerheid correct verloopt. Als er afwijkingen zijn door omstandigheden van het normale parcours om af te zonderen, nadenken op welke manieren het dan zou kunnen misgaan en welke risico's dit met zich meebrengt. Een centraal persoon aanstellen die heel de procedure overziet en alles nagaat. Een checklist met items die minimaal besproken moeten worden wanneer men overgaat tot afzonderen: rolverdeling, taken, wie neemt de leiding, concretiseren wie wat waar en hoe, kernwoorden die bepaalde acties aangeven. in geval van bijstand deze voldoende informeren zonder de leiding uit handen te geven.

Vorbereide infrastructuur!

F3, Gebrekkige bespreking met patiënt (beslissing)

Een checklist inbouwen wat er allemaal tegen de patiënt verteld moet worden.

F4, Hommeles onderweg

Bij voorbespreking duidelijk taak verdeling moet in een puntenlijstje zitten.

De taken zouden opgenomen moeten worden in de checklist.

Steeds een korte voorbereiding doen. Op voorhand moet duidelijk zijn wat er tijdens zo'n voorbereiding dient besproken te worden

Zorgen dat deuren en ramen toe zijn, ga voor ramen of deuren staan die van glas zijn en makkelijk doorstampen zouden kunnen worden.

F5, Kamer niet klaar

alvorens te besluiten over te gaan op een afzondering, altijd even checken of de afzondering in orde is.

F6, Discomfortabele bejegening

dagelijkse controle van de afzonderingskamers

Zorg dat er nooit gerief in de kamer ligt wat er niet hoort te zijn, poetsgerief ect kan ernstig misbruikt worden. Alles wat in de ruimte aanwezig is kan op een of andere manier als wapen gebruikt worden. Checklist voltooien en alles controleren, ongeacht wat er nog gaande is.

F8, Slecht toezicht

aankomst blad/ takenlijst/ controlepunten bij opvolging afzondering

F10, incorrecte rapporten

Zorg voor checklist waarin verwerkt zit hoe er na het gebeuren met de patiënt gepraat moet worden en hoe de situatie moet worden opgevolgd.

zorgen voor een gedetailleerde, uniforme afzonderingsregistratie in het EPD (bv: administratieve gegevens, checklist met aandachtspunten in functie van voorbereiding, communicatie, opvolging,.....) reden van isolatie > zie vrijheidsbeperkend register.

leiderschap/supervisie voorzien

F2, Onduidelijke afzonderingsafspraken

Leidinggevende is op de hoogte van procedures en biedt ondersteuning aan team bij uitvoeren van de procedures

F4, Hommeles onderweg

Leidend figuur aanduiden voor tijdens de afzondering enkel hij/zij communiceert met patiënt en personeel wat komt helpen.

F5, Kamer niet klaar

Coördinatie

Goed leiderschap: aandacht besteden (op voorhand) aan voorbereiding van afzonderingskamer

F6, Discomfortabele bejegening

Een systeem van regelmatige controle of opvolging. Therapeutisch gezien is het niet ondenkbaar dat de medewerker en de patiënt die uit de afzondering komt dit samen doen. In realiteit dient men op de afdeling een haalbaar en relevant systeem uit te werken in functie van de eigen ervaring.

F7, Ondermaatse communicatie met patiënt (afzondering)

Controleren of alarmknop aanstaat; als patiënt in bed ligt maar knop staat uit dan hoort verpleging helemaal niets.

F9, Slechte briefing

Controle dr hoofdvpc en dokter

Goede opvolging door leidinggevende

Procedures strikter volgen

Zorg voor centrale coördinatie.

F10, incorrecte rapporten

Goede briefing en debriefing onder supervisie van leidinggevende

F11, Eindbeslissing (timing+communicatie)

Duidelijke criteria? * Opvolging procedures * Organisatorische aspecten

F12, Ondermaatse reïntegratieafspraken

Voldoende tijd voorzien voor de re-integratie: dient prioriteit te krijgen.

opmaak en evaluatie

F1, Verkeerd afzonderingsbesluit

Duidelijk richtlijnen uitwerken en toepassen voor wat betreft afzonderen. Wat is erover, wat moet kunnen, waar wordt de grens getrokken, hoe wordt overleggepleegd, met wie, en wat indien dit niet mogelijk is?

Duidelijke teamafspraken rond wanneer men overgaat tot afzondering: richtlijnen, protocol....

Procedure en regelmatige evaluatie hiervan

procedure uitwerken over de ganse organisatie waar dat rolverdeling en taakverdeling aan bod komt

F2, Onduidelijke afzonderingsafspraken

Duidelijke afspraken/procedures/taakomschrijving

F3, Gebrekkige bespreking met patiënt (beslissing)

aanwezigheid duidelijk procedure

F4, Hommeles onderweg

Alleen verpleging die op dat moment sterk in hun schoenen staat, en dan vooral moreel bedoelt, toestemming geven om te helpen bij het afzonderen. Een verpleegster of verpleger die zeer gestresseerd is of op een andere manier emotioneel onstabiel is zal onbewust zijn stress overbrengen op andere patiënten en collega's.

Duidelijke afspraken bij de voorbereiding

Duidelijke protocollen.

Hulp inroepen van personeel van andere afdelingen, als je met meer bent kan je ook sneller reageren op onverwachte situaties.

Indien mogelijk op voorhand voldoende volk oproepen.

Standaard iedereen die niet in de buurt moet zijn naar een ander gebouw of afdeling onderbrengen.

F5, Kamer niet klaar

dagelijkse controle van de afzonderingskamers

Duidelijke afdelingsafspraken om de afzonderingskamer in orde te hebben.

Een systeem in het leven roepen wat ervoor zorgt dat het correct klaarliggen van de afzonderingskamer, steeds up-to-date is. Dit is op K-d het geval.

Een systeem van regelmatige controle of opvolging. Therapeutisch gezien is het niet ondenkbaar dat de medewerker en de patiënt die uit de afzondering komt dit samen doen. In realiteit dient men op de afdeling een haalbaar en relevant systeem uit te werken in functie van de eigen ervaring.

Handleiding maken hoe materiaal op bed wordt bevestigd

Kleurcode maten fixatie materiaal beter kenbaar maken

Na het opheffen van elke afzondering, de afzonderingskamer laten poetsen en nieuw materiaal klaarleggen en opleggen. Zorgen dat er standaard van elke maat voldoende materiaal aanwezig is op de afdeling.

Nachtdienst iedere nacht de afzondering en afzonderingsmateriaal controleert

Nachtdienst iedere nacht de afzondering laten controleren . Na ieder gebruik de afzondering zo snel mogelijk in orde brengen.

F6, Discomfortabele bejegening

- nachtdienst iedere nacht de afzondering laten controleren - na ieder gebruik de afzondering zo snel mogelijk in orde brengen - Handleiding maken hoe materiaal op bed wordt bevestigd

- nachtdienst iedere nacht de afzondering en afzonderingsmateriaal controleert - kleurcode maten fixatie materiaal beter kenbaar maken - kast met materiaallijst, deze ook dagelijks gecheckt wordt en aangevuld wordt

Duidelijke afdelingsafspraken om de afzonderingskamer in orde te hebben. Diegene Een systeem in het leven roepen wat ervoor zorgt dat het correct klaarliggen van de afzonderingskamer, steeds up-to-date is. Dit is op K-d het geval.

Na het opheffen van elke afzondering. De afzonderingskamer laten poetsen en nieuw materiaal klaarleggen en opleggen. Zorgen dat er standaard van elke maat voldoende materiaal aanwezig is op de afdeling.

F8, Slecht toezicht

1 personeel is toegewezen per shift naar de opvolging van de afzondering.

Duidelijke afspraken maken op welke tijdstippen er met de patiënt zal gecommuniceerd worden.

Indien de verantwoordelijke verpleegkundige aanwezig is (systeem patiënttoewijzing) haar de communicatie laten verzorgen.

Vaste structuur opstellen wanneer ze moeten observeren.

F10, incorrecte rapporten

Tijd maken voor debriefing; doch dit is meestal niet haalbaar omdat overige patiënten op dat moment ook moeten opgevangen worden. Dit is een structureel probleem, waar we niet onmiddellijk een oplossing voor zien. Naar patiënt toe dient de procedure gevolgd te worden, er dient ook de nodige aandacht voor herstel te zijn. Deze dingen gebeuren, doch voor de effecten op lange termijn is vaak te weinig aandacht. zou in de individuele sessies bij de psychologen kunnen gebeuren.

F11, Eindbeslissing (timing+communicatie)

Er worden op voorhand duidelijke afspraken gemaakt rond beëindiging afzondering.

Kan er voldoende tijd voor de patiënt voorzien worden. Staand order met behandelende geneesheer afspreken.

Op het moment dat er besloten wordt af te zonderen kan men de condities waaronder de afzondering kan eindigen al vastleggen. Vaak wordt gewerkt met staand order of protocol.

Op voorrand duidelijke protocollen/ afspraken maken hoelang een een afzondering/Time out bij bepaalde incidenten moet duren + deze ook meedelen aan patiënt.

F12, Ondermaatse reïntegratieafspraken

Afspraken hierover op papier zetten.

Duidelijke procedure over 'wat na de afzondering'.

Opvolgingsblad, soort werk document dat patiënt gebruikt in communicatie met het multidisciplinair team. Einddatum max 2 weken

F13, Slechte nabespreking

Familie vanaf het begin van de afzondering hierbij ook betrekken.

Periodiek familiegesprekken voorzien waarin zo'n situatie besproken kan worden. Extra tijd maken voor familie bij bezoek.

Standaard gesprek inplannen na afzondering

taakverdeling

F2, Onduidelijke afzonderingsafspraken

Op voorhand duidelijk afspraken maken wie wat doet.

F3, Gebrekkige bespreking met patiënt (beslissing)

Een leidend figuur aanduiden die enkel de communicatie naar patiënt op zich neemt tijdens de afzondering. Driemansteam (1 de persoon die de communicatie doet naar de patiënt)

F4, Hommeles onderweg

Bij de voorbereiding kan men 1 of 2 medewerkers aanduiden om de af te leggen weg al in orde te maken.

Duidelijke taakverdeling (verantwoordelijke voor infrastructuur, afzondering, ...)

In de procedure tot afzondering 2 leiders figuren nemen. 1 leider die zich richt op de patiënt in crisis en de afzondering en 1 leider die zich richt op alle omgevingsfactoren
Personen aanduiden die de omgevingsfactoren gaan in de gaten houden en aanpassen waar nodig is
Personen aanduiden die de rest van de patiënten begeleiden.
Tijdens het afzonderen wordt er iemand aangewezen die zich met de patiëntenpopulatie bezig houdt.

F5, Kamer niet klaar

Duidelijke taakverdeling bij de afzondering door iemand die de leiding neemt
Iemand aanduiden die zorgt dat de afzonderingskamer in orde is.

F8, Slecht toezicht

Duidelijke taakverdeling wie patiënt opvolgt

F9, Slechte briefing

Eén aandacht vpk aanwijzen

Een verantwoordelijke per morgen/avond/nachtdienst aanduiden die verantwoordelijk is voor de opvolging van het toezicht.

per shift iemand verantwoordelijk maken

Stem duidelijk af met collega's. Zorg voor centrale coördinatie.

Zorgen voor een goede taakverdeling op de afdeling zodat er voldoende ruimte is om tijdig toezicht uit te oefenen.

F13, Slechte nabespreking

Naast de voorbereiding bij het afzonderen en het opstellen van de voorwaarden voor het beëindigen van de afzondering, kan men bij de voorbereiding al inschatten wie de opvolging doet van de patiënt na de afzondering.

toepassen

F3, Gebrekkige bespreking met patiënt (beslissing)

verwerken in protocol dat dit dient te gebeuren

F5, Kamer niet klaar

afzonderingskamer altijd standaard in orde maken bij een STOP van vorige isolatie. Zodat deze altijd gereed is voor de volgende.

Communiceren en handelen

De patiënt vasthouden en stilhouden tot alle objecten uit de ruimte zijn verwijderd. Zolang de patiënt niet de vrijheid heeft om de situatie te laten escaleren is er een soort van veiligheid. Er moet echter wel gezorgd worden dat de patiënt voldoende vrijheid heeft en deze mag enkel tot het uiterste afgenomen worden als er geen andere veilige oplossingen zijn.

Kast met materiaallijst, deze ook dagelijks gecheckt wordt en aangevuld wordt

Na de afzondering de iso wettelijk opnieuw in orde maken

Op regelmatige basis nakijken of alles in orde is

F6, Discomfortabele bejegening

afzonderingskamer altijd standaard in orde maken bij een STOP van vorige isolatie. Zodat deze altijd gereed is voor de volgende.

Evaluaties na een afzondering Na de afzondering de iso wettelijk opnieuw in orde maken

Goed leiderschap: aandacht besteden (op voorhand) aan voorbereiding van afzonderingskamer, op regelmatige basis nakijken of alles in orde is

F8, Slecht toezicht

Een eenduidig gehanteerd beleid.

Er zijn duidelijke afspraken gemaakt rond opvolging afzondering procedure volgen

Procedures, doch deze zijn aanwezig in ons ziekenhuis. Belangrijk is ook dat ze correct worden toegepast.

F9, Slechte briefing

Papieren laten invullen op uur.

Procedures zijn er en dienen gevolgd te worden.

F10, incorrecte rapporten

Procedures: reflectiemoment!

F11, Eindbeslissing (timing+communicatie)

Op voorhand rekening houden met de afdelingswerking, past het tijdstip dat de afzondering beëindigd wordt hierin.

Procedures die er zijn opvolgen en iedereen dient hierin zijn verantwoordelijkheid te nemen.

Zorg dat de patiënt niet onnodig een hele nacht in de isoleerruimte ligt. Zoek naar haalbare alternatieven.

F13, Slechte nabespreking

Op voorhand vastleggen dat dit moet worden gedaan.

Procedure hieromtrent opvolgen, hetgeen wel gebeurt op K-dienst